

A mezőgazdasági dolgozók egészségének védelme

A mezőgazdaság iparosodása, szakosodása az e területen dolgozók egészségének eddigénél körültekintőbb védelmét sürgeti. A vegyi anyagok, a technika alkalmazása növeli az emberi és környezeti ártalmak lehetőségét, s ez új feladatot jelent, mind az orvosgyógyászatnak, mind pedig a társadalomnak. Ennek részleteit vitatta meg csütörtökön az országgyűlés szociális és egészségügyi bizottságának kibővített ülése Kecskeméten. Az eszmecseréhez Bács-Kiskun megye mezőgazdasági lakosságának egészségügyi, szociálpolitikai helyzetének felmérése adta az alapot. Az ezzel kapcsolatban előterjesztett írásos anyaghoz az ülésen dr. Major Imre, a megyei tanács elnöke helyettese szóbeli kiegészítést fűzött. Az írásos anyag és a kiegészítés szerint, az ország legnagyobb agrár megyéjében példászerűen fogtak hozzá a mezőgazdasági dolgozók egészségvédelmének megszervezéséhez. A feladat nagyságát jelzi, hogy a megye 372 ezer lakosa közül még mindig 130 ezren élnek tanyán, gyakran nehezen megközelíthető terepen. Ezért van nagy jelentősége az itt kialakult társadalmi összefogásnak, a mezőgazdasági üzemek kezdeményező szerepének. Az országban elsőként Bács-Kiskun megye nagygazdaságaiiban kezdték meg az üzemorvosi ellátás szervezését.

Az egészségügyi ellátás mellett az egyéb szociális intézmények hálózatának kiépítése is napirenden van Bács-Kiskun megyében, ahol az össznépeségnek 21,5 százaléka nyugdíjas korú. A róluk való gondoskodást jelzi, hogy jelenleg 40 községben, öt városban tartanak fejr napközi otthont, s ezek 1350 idős ember ellátását oldják meg. Megszervezték a házi szociális gondozást, amit 94 főfoglalkozású ápolónő lát el, s munkájukat kétszázötven társadalmi aktívá segíti. Ennek ellenére sokan várnak példászerűen fogtak hozzá a mezőgazdasági dolgozók egészségvédelmének megszervezéséhez. A feladat nagyságát jelzi, hogy a megye 372 ezer lakosa közül még mindig 130 ezren élnek tanyán, gyakran nehezen megközelíthető terepen. Ezért van nagy jelentősége az itt kialakult társadalmi összefogásnak, a mezőgazdasági üzemek kezdeményező szerepének. Az országban elsőként Bács-Kiskun megye nagygazdaságaiiban kezdték meg az üzemorvosi ellátás szervezését.

Tanácskozás Ópusztaszeren

Tegnap délután Ópusztaszeren ülést tartott az Ópusztaszeri Országos Emlékbizottság albizottsága. A megbeszélésen részt vett Szántó Ferenc, az MSZMP KB tudományos, közoktatási és kulturális osztályának munkatársa. A tanácskozás tagjait dr. Koncz János, a megyei pártbizottság titkára, az albizottság elnöke tájékoztatta az időszaki tartalmi kérdésekről. Szólt az egyre jelentősebb társadalmi összefogás és támogatás szerepéről, a legutóbbi tanácskozás óta végzett munkáról és a soron következő feladatokról. Majd a munkabizottság vezetői számoltak be a jelenlegi időszakban végzett tevékenységéről.

Beruházók megbeszélése

Csütörtökön Szombathelyen megkezdődött a beruházók kétnapos országos tanácskozása. A minisztériumi és a tanácsi beruházási vállalatok, valamint a szervező intézetek szakemberei a következő évek beruházói tevékenységéről folytattak eszmecserét.

A kutatás és termelés távolsága

Inkább azt illet — kellett — volna írunk a címben: ...közelsége? Mert hiszen mindkettő igaz, torzítatlan tükrökre a valóságnak; erre is, arra is sok a példa. Szeptember 20-i ülésén rendeletet fogadott el a Minisztertanács, jogi kereteket adva olyan céltársulási formák létrehozásának, amelynek segítségével csökken a kutatás és termelés távolsága; vagy: még hatásosabb lesz egy úton haladásuk. A kutatási, fejlesztési, termelési egyesülések, illetve társulások megalakítását, tevékenységét szabályozó új rendelkezés egyben annak jelzője is: nem volt minden rendben ezen a területen. Ahogy általában a kutatás és termelés kapcsolataiban sok a tisztázni-, változtatni-.

Lenni példákat, egyedi eseteket arra, miként keresték — keresik — kutatók és gyártók a közös erőfeszítések különféle módozatait. Ennek jegyében alakult ki négy kutatóintézet és a gyártó nagyvállalat összefogása a félvezető-technika fejlesztésében, vagy éppen a közelmúltban hasonló csoportosulás a számítástechnikában. Mutatkoztak ilyesfajta próbálkozások a mezőgazdaságban, s eredményeket hozott az a szerszámgépipari egyesülés, amelyben a szerszámgépgyártók, a számjegyes vezérléssel foglalkozó intézetek és termelők, valamint az érintett külkereskedelmi vállalat a résztvevő. Valamennyi esetben az a fölismerés tartható a cselekvés indítékának, hogy azt kell fejleszteni és termelni, amire szükség — piac, vevő — van. A kézenfekvő fölismerés nem okvetlen természetes; a kedvezőtlen tapasztalatok miatt a hetvenes években gyorsan nőtt a saját — vállalati — kutatóhelyek száma. A termelők jobban bíztak a maguk, olykor hiányosan felszerelt, de célra irányított kutatórészlegeikben, mint a sokkal jobb adottságokkal rendelkező fejlesztőintézeteknek adott kutatási felhatalmazások teljesítésében.

Ennek a kettősségnek az ismeretében már a valóságnak megfelelően értékelhetjük az olyasfajta, elkápráztató adatokat, hogy hazánkban 1465 kutatóhely található, s az ott dolgozók száma 1970 és 1978 között 64,4 ezerrel 85 ezer főre nőtt. Tavaly a kutatási ráfordítások összege 19,2 milliárd forintot tett ki. A műszaki tudományok köréből 1978-ban 1633, az agrártudományokból 75 találmányt jelentettek be.

Hivatkoztunk a kormány rendeletére. Ezt az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság elemző vizsgálata előzte meg, ami feltárta: torzak az érdekeltségi arányok a kutatás

és termelésbeni alkalmazás kapcsolatrendszerében. Az eddig főnálló — az új rendelkezés 1980. január elsején lép hatályba —, szerződéses megbízásokra alapozott gyakorlat — a társadalmi érdekek szemszögéből — nem volt kellően hatásos. A kutató-, fejlesztőintézet fejlesztett ugyan, de nem teremtetett megfelelő érdekeltsége az ipari alkalmazhatóság ésszerű feltételeinek megteremtésében; a fejlesztés nyereségességében, gazdaságosságában.

Nem fölösleges emlékeztetni rá: 1968-ban tértek át a kutatóintézetek a vállalatjellegű gazdálkodásra, s vele arra, jórészt bevételeikből tartásuk el magukat. Az Állami Tervbizottság 1978-ban, azaz tíz esztendő múlva tekintette át az így megtett utat, s úgy határozott: fejleszteni kell a kutatóintézetek gazdasági szabályozását. A vállalatrendszerű gazdálkodásnak sok tekintetben kedvező hatásai voltak, a megrendelésre történő kutatások csökkentették a távolságot az intézetek és a termelőhelyek között. Amint az is helyesnek bizonyult: a kutatóhelyek tevékenységükbe termelést is beillesztettek, speciális eszközöket, kis sorozatú árukat készítettek.

A kétségtelen haladás ellenére gyakori eset maradt ugyanakkor, hogy a kutatóhely befejezettnek tekintette a munkát a fejlesztés papírjainak átadásával; az összes további kockázat és veszélyesség a vállalatot terhelte. Az is, amikor kiderült, a fejlesztés laborszintű eredményének iparszerű alkalmazására — a nyereséggel arányban nem álló ráfordítások miatt — nincs remény.

Ezért fontos változás forrása az új minisztertanácsi rendelkezés, mivel érvényesíti azt az elvet, hogy amilyen mértékű a szellemi, anyagi befektetés egy-egy résztvevő oldaláról a fejlesztésben, akkora a jogosultsága a nyereségre, illetve — kötelezettsége — a veszteség vállalására. Az új jogszabály jól társul azokhoz az erőfeszítésekhez, amelyek célja az intézetek — és a kutatók személynél — érdekeltségének, részesedésének növelése a vállalati eredményből; ösztönzés a licencciadaptációs kutatásokra, mert ezekre eddig nehezen akadt vállalkozó; serkened a sikeresen befejezett kutatások mielőbbi termelésbe vételére. A kutatás és a termelés távolsága mindig annak jelzője: eredményeink mennyire állnak távol lehetőségeinktől. Az említett erőfeszítések a távolság csökkentését szolgálják.

Lázár Gábor

Bevonuló fiatalok

Szegeden, a Komócsin Zoltán téri Ifjúsági Házban tegnap, csütörtökön bensőséges hangulatú bevonulási ünnepséget tartottak. A Szegedről és Csongrád megyéből bevonult sorköteleseket elkísérték szüleik, hozzátartozóik, barátai. Ott volt a fiatalok életének jelentős állomását adó eseményen Nagy László, a megyei pártbizottság osztályvezető-helyettese, Harkai János, a szegedi városi pártbizottság, valamint a Hazafias Népfront és a KISZ képviselője is.

A katonazenekar eljátszotta a Himnusz, majd dr. Kovács Lajos alezredes, a Csongrád megyei Területvédelmi és Hadkiegészítő Parancsnokság vezetője köszöntötte a bevonulókat, hozzátartozóikat, kiemelve beszédében a haza védelmének jelentőségét. Fölölvasták a honvédelmi miniszter parancsát, amelyben üdvözölte az újoncokat, szüleiket, hozzátartozóikat.

A Hazafias Népfront és a KISZ Szeged városi bizottsága nevében Vastag György, a néppárt városi elnöke, a KISZ városi bizottságának titkára szölt az újoncokhoz, s hozzátartozóikhoz.

Állomáshelyükre indulnak a bevonult fiatalok

zólkhoz. A leszerelő Haering Ervin adta át a fegyvert az újonc Erdélyhegyi Lászlónak, a Tisza-szálló dolgozójának, s kérte az újoncokat, teljesítsék jól katonai kötelességüket. Kedves színlóként üttörők, a Zrínyi Ilona iskolából virágcsokrokkal kedveskedtek fiataloknak, szüleiknek. Az alakulatoktól Palotai Jenő százados hangzott: a parancsnokok a

laktanyában jól gondoskodnak a fiatalokról, segítik beilleszkedésüket a katonai életbe.

A továbbiakban a Családi Eseményeket, Rendező Iroda Radnóti Miklós irodalmi körre adott műsort. Az ünnepség az Internacionálé hangjaival zárult. Ezután az újoncok rendezett sorokban, hozzátartozók gyűrűjében, zeneszóval indultak állomáshelyükre.

Kisiparosok érdekképvisellete

A KIOSZ megyei választmányának ülése

A szervezeti demokratizmus alakulását, a testületek tevékenységét és az érdekképviselési munkát tárgyalta meg a Kisiparosok Országos Szervezetének Csongrád megyei választmányja tegnap, csütörtökön Szegeden, a KIOSZ klubjában. A testületi ülést Gyulai Dezső, a megyei vezetőség elnöke nyitotta meg, aki köszöntötte Molnár Józsefet, a Kisiparosok Országos Szervezetének elnökét, Vahl Rezsőt, a megyei pártbizottság munkatársát és Vaszócsik Győzőné dr.-t, a megyei tanács vb osztályvezetőjét. Megnyitójában elmondotta, hogy a választmány, a testületek tevékenysége, és az érdekképviselési munka mellett megvitatta a megyei vezetőség jelentését, amely a két választmányi ülés közötti végzett munká-

ról, határozatokról és intézkedésekről számolt be.

Budai Antalné megyei titkár a vezetőség beszámolóját ismertette rámutatott arra, hogy az elmúlt négy esztendőben jelentősen javult a testületi munka. A bizottságokban megválasztottakat támogatja a tagság, így a testületi döntések mindig megértésre találnak. Jelentősen javult a kisiparosok kapcsolata a lakossággal is. Munkájuk ismertetésére bemutatókat, kiállításokat tartottak, s ezek segítették a helyi munkát, a szolgáltatási problémák megszüntetését.

A választmány vita után elfogadta a vezetőség beszámolóját. Határozatában sürgette a tagság és a választott vezetőség közötti közvetlen hangú tanácskozások megteremtését, nem utolsó-

szorban pedig az alapszabályban meghatározott jogok gyakorlását, és a kötelességek maradéktalan teljesítését.

Az erdőgazdálkodásról

Az utóbbi két évtizedben az erdők területének növelésével és a kitermelt fa mennyiségének fokozásával nagy erőfeszítéseket tettek a fa iránt mutatókozó hazai igények kielégítésére. Mintegy félmillió hektár erdőt telepítettek hazánkban — mondotta csütörtöki tájékoztatóján Király Ernő, az Erdészeti és Faipari Hivatal vezetője. Mindezek ellenére a hazai kitermelés korántsem elegendő a szük-

séglet fedezéséhez. Az ipari fa 80 százalékát importból fedezik. Miután az árak emelkednek, a következő időszakban előtérbe kerül a hazai erdőkben rendelkezésre álló faanyagok szélesebb körű felhasználása, különböző ipari módszerekkel. Így fokozzák a farostlemez, az idompréslát faanyagok, szerkezetek gyártását, mindenekelőtt az importfogyó helyettesítésére.

(MTI)

Az év kilenc hónapjában 19 országos és 70 helyi vizsgálatot tartott a főváros és valamennyi megye kereskedelmi felügyelősége. Vezetőik csütörtökön a Belkereskedelmi Minisztériumban tanácskozáson öszegezték és beszélték meg a fogyasztói érdekvédelmi ellenőrzések eddigi tapasztalatait és meghatározták a felügyelőségek jövővi központi ellenőrzési programját. A tanácskozáson részt vett Sághy Vilmos belkereskedelmi miniszter is.

A felügyelőségek az idén eddig több mint 19 ezer ellenőrzést tartottak. Különös gondot ellenőrizték a hatósági árintézkedések végrehajtását, amit egészében megfe-

lelőnek ítélték. A több mint 10 ezer próbavásárlás eredménye azonban igazolta a szigorú ellenőrzések változtatlan szükségességét. A felügyelőségek folyamatosan figyelemmel kísérték a fogyasztási cikkek minőségének alakulását, valamint a vásárlók kellő tájékoztatására kiadott rendelkezések végrehajtását, amelyben változatlanul sok hiányosságot észleltek. Minőségi kifogások, használati-kezelési utasítások hiánya miatt jó néhány termék árusítását átmenetileg megtiltották. Az idén első ízben tartották egységes elvek alapján országos vizsgálatot az idegenforgalmi főszekción.

A több mint 4000 ellenőrzés a kereskedelmi és vendéglátó hálózatban a korábbinál kedvezőbb helyzetet talált, a vállalatok jól oldották meg az elszállásolás és az alapvető ellátás feladatait. Változatlanul sok hiányosságot tapasztaltak viszont az ellenőrzők az eladók és a vásárlók kapcsolatában. Ami főleg a helytelen mérésekből, számolásokból adódott. Az áruösszetartás és a csúszópénz visszaszorítására hozott intézkedések végrehajtását ellenőrizve megállapították, hogy örömdetesen bővült az előjegyzés értékesítéssel

foglalkozó üzlethálózat, a minisztérium ezzel kapcsolatban a követelményei azonban még nem mindenütt érvényesülnek. Jó néhány „árueltagadó” ellen szigorú felelősségrevonást alkalmaztak. Az idei vizsgálatok nyomán a felügyelőségek gazdasági intézkedéseinek kihatása — leértékelés, nyereségelvonás, átminősítés — 7,5 millió forint. Több mint félmillió forinttal kártalanították a vásárlókat, s a szabálysértési feljelentéseken, vállalatok felügyelői kezdeményezésén túlmenően 3,2 millió forint pénzbírságot róttak ki a vásárlók megkárosítóira, a szabályok ellen vétő személyekre.

Az Országos Kereskedelmi Főfelügyelőség most összegezi a hús- és húskészítmények, a zöldség-gyümölcs árak értékesítésének a bűtorforgalmazás ellenőrzésének tapasztalatait, amelyeket eljuttatnak az érintett tárcák, felügyeleti szervek vezetőihez is. Az értekezleten elhatározták, hogy meg az idén átfogó vizsgálatakon ellenőrzik a kisteleplélek áruellátását, a minőségi reklamációk intézését, a jóállás körülményeit, a tartós fogyasztási cikkek alkatrész-ellátását és a tüzelőanyag-kereskedelem tevékenységét.

(MTI)